

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 13/2012(6))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «EXTRA TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 16 Μαΐου, 2012

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσαιγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 21(5), 21(6) και 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

29. –(1) «Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας».

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21.-(5) «Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν».

21.-(6) «Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.»

22.-(1) «Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση».

(ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών

(iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών

(iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών

(v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου»

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **9.3.2012**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα πιο κάτω:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας».

Οι διερευνώμενες παραβάσεις εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 - 4:

1. Στις **26.1.2012**, μεταξύ των ωρών **17:30 και 19:30**, ο οργανισμός μετέδωσε την ελληνική κινηματογραφική ταινία **«Το παρελθόν μιας γυναίκας»**, η οποία περιείχε **σκηνές βίας, άγριου ξυλοδαρμού, δολοφονίας και απόπειρας φόνου, χωρίς να διασφαλίσει ότι το πρόγραμμα δεν ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, κατά παράβαση του άρθρου 29(1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).**

Συγκεκριμένα, σε μια σκηνή της ταινίας, ο Σάκης, ο εραστής της Άννας, της πρωταγωνίστριας που εργάζεται ως τραγουδίστρια σε νυκτερινό κέντρο, χρειάζεται χρήματα και την αναγκάζει να πάει στο τραπέζι ενός πελάτη για πάει μαζί του έναντι πληρωμής. Εκείνη φεύγει από το τραπέζι και πάει στο καμαρίνι της, όπου ξεσπά σε κλάματα. Τότε ο Σάκης μπαίνει στο καμαρίνι, την τραβάει από το χέρι και λέγοντάς της *«Εμένα μην μου τα κάνεις αυτά. Δεν είμαι από τα παιδάκια που ξέρεις»* της δίνει δυο δυνατά χαστούκια, την σπρώχνει με δύναμη στον τοίχο και την τραβάει από τα μαλλιά. Εκείνη κλαίγοντας του λέει

«Άφησέ με» και «Τι σου έχω κάνει», ενώ εκείνος συνεχίζει και της δίνει άλλα δυο δυνατά χαστούκια.

Σε άλλη σκηνή, ο Σάκης δραπετεύει από τη φυλακή και πάει στο σπίτι της Άννας. Εκείνη του λέει ότι αρκετά της έχει φάει και θέλει να την παρατήρει ήσυχη. Τότε εκείνος της δίνει ένα δυνατό χαστούκι, λέγοντάς της να συνεχίσει. Εκείνη του λέει ξανά να την παρατήρει ήσυχη και εκείνος την ρίχνει με δύναμη πάνω στο κρεβάτι. Της λέει ότι χρειάζεται χρήματα και εκείνη του απαντά ότι δεν την νοιάζει. Τότε την σηκώνει από το κρεβάτι και της ρίχνει ακόμα ένα δυνατό χαστούκι. Κλαίγοντας του λέει ότι δεν έχει άλλα λεφτά, διότι τα έδωσε στους γιατρούς της μητέρας της. Εκείνος αρπάζει τότε την τσάντα της για να ψάξει για λεφτά και εκείνη προσπαθεί να τον σταματήσει. Αφού βρίσκει λεφτά στην τσάντα της, αρχίζει να ανοίγει ένα - ένα τα συρτάρια του δωματίου και της ντουλάπας για να βρει κι άλλα. Εκείνη προσπαθεί να τον σταματήσει κτυπώντας τον, φωνάζοντας και κλαίγοντας. Ξαφνικά αυτός βλέπει τον χρυσό σταυρό που φοράει και προσπαθεί να της τον αρπάζει. Τότε εκείνη καλεί σε βοήθεια, προσπαθώντας να του ξεφύγει. Εκείνος τότε την περιορίζει στη γωνιά και έχοντας περάσει τα χέρια του στο λαιμό της, φαίνεται να προσπαθεί να την πνίξει. Τότε εκείνη αρπάζει από δίπλα της ένα σίδερο ρούχων και με δύναμη τον κτυπά στο κεφάλι. Εκείνος χτυπημένος και κρατώντας το κεφάλι του ανασύρει από την τσέπη του ένα σουγιά και εκείνη παίρνει από το κομοδίνο της ένα πιστόλι και τον πυροβολεί πέντε συνεχόμενες φορές. Ο άντρας σωριάζεται στο πάτωμα και η γυναίκα αφήνοντας το πιστόλι δίπλα του, φεύγει τρέχοντας.

Σε επόμενη σκηνή, ο Σάκης, ο οποίος δεν πέθανε, εμφανίζεται ξανά μετά από χρόνια μπροστά στην Άννα, η οποία έχει παντρευτεί τον αδερφό του και έχει κάνει μαζί του ένα παιδί. Αφού την ξεμοναχιάζει στο κελάρι, την αγκαλιάζει και προσπαθεί να την φιλήσει, ενώ εκείνη αντιστέκεται και του λέει να σταματήσει. Καθώς παλεύουν, αυτός την απειλεί ότι θα βγάλει τα άπλυτά της στην φόρα. Στη συνέχεια, εκείνη καταφέρνει να του ξεφύγει και αρπάζοντας ένα τσεκούρι το σηκώνει προς το μέρος του. Τότε εκείνος της λέει «Τρελάθηκες;» και εκείνη απαντά «Ναι, τρελάθηκα για δεύτερη φορά στη ζωή μου».

Σε άλλη σκηνή, ο Σάκης εντοπίζει την Άννα στην εκκλησία και αρχίζει να την κυνηγά. Εκείνη προσπαθεί να του ξεφύγει, αλλά δεν μπορεί, καθώς την προλαβαίνει στην παραλία. Την αρπάζει και προσπαθεί να την φιλήσει. Εκείνη τον χαστουκίζει και εκείνος λέγοντάς της «δεν σου είπα να μην το ξανακάνεις αυτό;», της απαντά με ένα δυνατό χαστούκι. Στη συνέχεια, την ρίχνει κάτω και ενώ παλεύουν, της σκίζει την μπλούζα. Η πάλη μεταξύ τους διαρκεί περίπου ένα λεπτό, όταν εμφανίζεται ο σύζυγος της Άννας και αδερφός του Σάκη, ο οποίος αφού απεγκλωβίζει τη γυναίκα του από τα χέρια του αδερφού του και αφού καταφέρνει να πετάξει μακριά το σουγιά που ανασύρει ο Σάκης, αρχίζει να τον κτυπά με συνεχόμενα χαστούκια.

Σε επόμενη σκηνή, ο Σάκης ανεβαίνει το βράδυ στο μπαλκόνι του δωματίου της Άννας και σπάει με το χέρι του το τζάμι του παραθύρου. Διαπερνώντας το χέρι του από τα σπασμένα γυαλιά, ανοίγει το παράθυρο και μπαίνει στο δωμάτιο της Άννας, που έντρομη του λέει ότι είναι μεθυσμένος και ότι πρέπει να φύγει.

Σε άλλη σκηνή, ο Σάκης περιμένει την Άννα για να φύγουν μαζί. Όταν η Άννα εμφανίζεται του λέει ότι θα τον πληρώσει στην τιμή που του αξίζει και ανασύρει από τον κόρφο της ένα πιστόλι, με το οποίο τον στοχεύει. Εκείνος τότε της λέει «Παράτα το πιστόλι, τρελάθηκες;» και εκείνη του απαντά «Όπως θέλεις πάρ' το». Έντρομος τότε φωνάζει το όνομά της, καθώς με το χέρι του της δείχνει να μην τον πυροβολήσει. Το πλάνο μεταφέρεται στη θάλασσα όπου ένας άντρας βρίσκεται σε μια βάρκα, ενώ ακούγεται ένας πυροβολισμός.

Η σκηνή συνεχίζεται αργότερα, όταν η ηλικιωμένη μητέρα των δυο αδερφών διηγείται πώς σκοτώθηκε ο Σάκης. Καθώς η Άννα κρατάει το όπλο, ο Σάκης καταφέρνει να την αρπάζει από το χέρι και καθώς παλεύουν το πιστόλι εκπυρσοκροτεί. Ο Σάκης τότε απομακρύνει το πιστόλι από το χέρι της Άννας και συνεχίζει να προσπαθεί να την κρατήσει με τη βία. Στη σκηνή εμφανίζεται η μητέρα του Σάκη με ένα μεγάλο σκύλο, ο οποίος γαυγίζει επιθετικά. Ο Σάκης της λέει θυμωμένα να πάρει τον σκύλο και να φύγει, ενώ ο σκύλος αγριεύει και αφού ξεφεύγει από τον έλεγχο της ηλικιωμένης γυναίκας, επιτίθεται στον Σάκη. Ο σκύλος γρυλλίζοντας και δείχνοντας τα δόντια του, δαγκώνει τον άντρα, ενώ ο Σάκης φοβισμένος λέει στην μητέρα του να πάρει τον σκύλο. Στη συνέχεια και καθώς ο Σάκης προσπαθεί να γλυτώσει από τον

σκύλο με φωνές και γρήγορες κινήσεις, παραπατάει και πέφτει στον γκρεμό, ενώ το σώμα του φαίνεται να πέφτει και κτυπάει πάνω στους βράχους.

2. Στις **26.1.2012**, μεταξύ των ωρών **17:30 και 19:30**, κατά τη διάρκεια της ελληνικής κινηματογραφικής ταινίας **«Το παρελθόν μιας γυναίκας»**, η οποία έφερε τη σήμανση **(Κ)**, μεταδόθηκαν **σκηνές βίας, άγριου ξυλοδαρμού, δολοφονίας και απόπειρας φόνου**, χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει ώστε **οι τηλεθεατές να είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο** του προγράμματος που θα παρακολουθούσαν, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **26.1.2012**, μεταξύ των ωρών **17:30 και 19:30**, μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης η ελληνική κινηματογραφική ταινία **«Το παρελθόν μιας γυναίκας»**, **το περιεχόμενο της οποίας δεν ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **26.1.2012**, μεταξύ των ωρών **17:30 και 19:30**, κατά τη διάρκεια της ελληνικής κινηματογραφικής ταινίας **«Το παρελθόν μιας γυναίκας»**, μεταδόθηκαν **σκηνές βίας, άγριου ξυλοδαρμού, δολοφονίας και απόπειρας φόνου**, ενώ η ταινία έφερε κατά την έναρξή της την οπτική **ένδειξη (Κ)**, δηλ. πρόγραμμα κατάλληλο για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Εκτελεστικού του Προέδρου κ. Κ. Κωνσταντίνου ημερομ. **3.4.2012 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄)**, υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Σημειώνεται ότι ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης και κατόπιν παρακολούθησης του ψηφιακού δίσκου με την εν λόγω κινηματογραφική ταινία κρίνουμε ότι:

Στις **26.1.2012**, μεταξύ των ωρών **17:30 και 19:30**, ο οργανισμός μετέδωσε την ελληνική κινηματογραφική ταινία «**Το παρελθόν μιας γυναίκας**», η οποία περιείχε **σκηνές βίας, άγριου ξυλοδαρμού, δολοφονίας και απόπειρας φόνου:**

- Χωρίς να διασφαλίσει ότι **το πρόγραμμα δεν ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **άρθρου 29(1)** (υποστοιχείο **1**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα)
- Χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει ώστε **οι τηλεθεατές να είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που θα παρακολουθούσαν**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000)
- Καθιστώντας το **περιεχόμενο της ταινίας μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** (υποστοιχείο **3**) των περί

Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000)

- Ενώ η ταινία έφερε κατά την έναρξή της την οπτική ένδειξη (Κ), δηλ. πρόγραμμα κατάλληλο για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του Κανονισμού 22(1) (υποστοιχείο 4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 3 - 6 της απόφασης).

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις απόψεις του οργανισμού, όπως διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομ. 3.4.2012, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Σε σχέση με τον ισχυρισμό ότι «Η κινηματογραφική ταινία έχει μεταδοθεί σε όλους τους κινηματογράφους της Ελλάδας και της Κύπρου χωρίς κανένα περιορισμό στην ηλικία αυτών που μπορούσαν να την παρακολουθήσουν» και «Οι προμηθευτές της ταινίας την κατατάσσουν μεταξύ των ταινιών για γενική τηλεθέαση», η Αρχή επισημαίνει ότι η τηλεόραση είναι διαφορετικό μέσο από τον κινηματογράφο και για την τηλεόραση ο Νομοθέτης έχει συμπεριλάβει συγκεκριμένες πρόνοιες (βλ. Κανονισμός 22(1) των προαναφερθέντων Κανονισμών) για τις προειδοποιήσεις / κατατάξεις των προγραμμάτων αναλόγως του περιεχομένου τους.

Στην προκειμένη περίπτωση, η εν λόγω κινηματογραφική ταινία περιείχε σκηνές που μόνο κατάλληλες για γενική παρακολούθηση δεν μπορούν να θεωρηθούν: σκηνές βίας και άγριου ξυλοδαρμού (ο πρωταγωνιστής δίνει δυνατά χαστούκια στην πρωταγωνίστρια, την σπρώχνει με δύναμη στον τοίχο, την τραβάει από τα μαλλιά, προσπαθεί να την πνίξει), δολοφονίας (η πρωταγωνίστρια πυροβολεί με πιστόλι τον πρωταγωνιστή πέντε φορές και τον σωριάζει στο πάτωμα ενώ και στην τελευταία σκηνή ο σκύλος της ηλικιωμένης

γυναίκας επιτίθεται στον πρωταγωνιστή και τον παρασύρει στην άκρη του γκρεμού) και απόπειρας φόνου (η πρωταγωνίστρια χτυπά τον πρωταγωνιστή στο κεφάλι με ένα σίδερο ρούχων και σε άλλη σκηνή τον απειλεί με τσεκούρι). Περιείχε επίσης σκηνή προσπάθειας εκπόρνευσης γυναίκας παρά τη θέλησή της. Οι συγκεκριμένες σκηνές κρίνονται σύμφωνα και με το αισθητήριο του μέσου λογικού πολίτη αναμφίβολα ακατάλληλες για προβολή τους εντός οικογενειακής ζώνης και μάλιστα σε απογευματινές ώρες, κατά τις οποίες παρακολουθούν τηλεόραση και μικρά παιδιά κάτω των δώδεκα ετών.

Επιπλέον, η Αρχή διάβασε με έκπληξη τον ισχυρισμό της Διεύθυνσης Προγραμμάτων του οργανισμού, η οποία *«θεωρεί πως μια κινηματογραφική ταινία που προβάλλεται δημοσίως χωρίς κανένα περιορισμό δεν είναι δυνατόν να ταξινομείται διαφορετικά για μετάδοση από τηλεόρασης»*. Οι Διευθύνσεις Προγραμμάτων των οργανισμών πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές στην τοποθέτηση των προγραμμάτων στις καθημερινές εκπομπές των οργανισμών τους, διασφαλίζοντας ότι αυτό που θα προβληθεί θα είναι κατάλληλο για την ώρα που προβάλλεται. Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν την υποχρέωση και την ευθύνη με βάση τη Νομοθεσία, εντός οικογενειακής ζώνης, να προβάλλουν οπτικοακουστικό υλικό, το οποίο είναι κατάλληλο για όλες τις ηλικίες και δη για μικρά παιδιά. Οι οργανισμοί, πέραν οποιονδήποτε άλλων ενδείξεων, θα πρέπει οι ίδιοι να βεβαιώνονται ότι το πρόγραμμα που θα προβάλουν, ανταποκρίνεται στην προειδοποίηση / σήμανση που του έχουν δώσει.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην κυπριακή Νομοθεσία, ο Νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα προς παρακολούθηση, ήτοι προγράμματα που περιέχουν σκηνές βίας, ερωτικές σκηνές, σκηνές που ενδέχεται να

βλάψουν ή να φοβίσουν τα παιδιά, καθώς επίσης λεκτικό υλικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, αναλόγως, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε προγράμματος επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίδει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στην τήρηση των προνοιών της Νομοθεσίας και ως εκ τούτου προβαίνει σε συστηματικό έλεγχο των προγραμμάτων που μεταδίδονται κατά τη διάρκεια της οικογενειακής ζώνης.

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να μη διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός οργανισμός που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας δεν θα πρέπει να αναπαράγει τη βία.

Πολυάριθμες έρευνες καταδεικνύουν το σημαντικό ρόλο που κατέχει η τηλεόραση στη ζωή των παιδιών (Livingston & Bovill, 1999) και την επίδραση που έχει στην κοινωνική τους συμπεριφορά, αφού αποτελεί εργαλείο για ερμηνεία και κατανόηση της κοινωνίας και διαμορφώνει τη συνείδηση και την εμπειρία τους (Pine & Nash, 2002). Η επιρροή που μπορεί να ασκήσει στα παιδιά η τηλεόραση είναι από τα θέματα που έχουν μελετηθεί περισσότερο

στις κοινωνικές επιστήμες (Bertrand, 2003: 37). Ορισμένες «δίοδοι» που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή ζωή της τηλεόρασης είναι πιθανό να παρέχουν ένα χρήσιμο μέσο για τη διαμόρφωση των δράσεών τους (Παπαθανασόπουλος, 1999: 36).

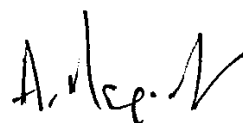
Οι πλείστες έρευνες που αφορούν στις επιδράσεις της τηλεόρασης στους ανηλίκους καταδεικνύει συνάφεια μεταξύ τηλεθέασης και εκδήλωσης βίαιης συμπεριφοράς. Τα παιδιά έχουν την τάση να μιμούνται τους χαρακτήρες που βλέπουν στην τηλεόραση (Josephson, 1996) και την επιθετική τους συμπεριφορά (Bandura, Singer, 1961; Greenford, 1988), θεωρώντας την φαινόμενο αποδεκτό από την κοινωνία (Σεραφετινίδου, 1987). Επιτόπια έρευνα του Κέντρου Ερευνών και Ανάπτυξης του Intercollege Κύπρου επίσης κατέδειξε σχέση μεταξύ επιθετικότητας και τηλεθέασης. Συγκεκριμένα, στα συμπεράσματα αναφέρεται ότι τα παιδιά που παρακολουθούν περισσότερες από 1 – 2 ώρες τηλεόραση την ημέρα είναι πιο επιθετικά από εκείνα που βλέπουν λιγότερη τηλεόραση. Επιπλέον, τα παιδιά που παρακολουθούν τηλεοπτικά προγράμματα σε προχωρημένες ζώνες ενηλίκων (μετά τις 8μ.μ. και, ακόμα περισσότερο, μετά τις 11.00μ.μ.), καθώς και εκείνα που παρακολουθούν προγράμματα με βία, είναι πιο επιθετικά από εκείνα που παρακολουθούν ψυχαγωγικά και άλλα μη – βίαια προγράμματα, στις πρώτες απογευματινές και βραδινές ζώνες (Πρακτικά Συμποσίου για την Τηλεοπτική Βία, 12.10.2002, Πανεπιστήμιο Κύπρου).

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** (υποστοιχείο **1**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 21(5)** (υποστοιχείο **2**), **21(6)** (υποστοιχείο **3**) και **22(1)** (υποστοιχείο **4**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Κ.Π.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 13/2012(6))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «EXTRA TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 4 Ιουλίου, 2012

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **16 Μαΐου 2012** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 21(5), 21(6) και 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

29. –(1) «Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας».

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21.-(5) «Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν».

21.-(6) «Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.»

22.-(1) «Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση».

(ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών

(iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών

(iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών

(v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου»

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **6.6.2012** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Εκτελεστικού του Προέδρου κ. Κ. Κωνσταντίνου ημερομ. **7.6.2012 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Στην επιστολή του ο κ. Κωνσταντίνου ανέφερε μεταξύ άλλων ότι δυο ειδικοί εμπειρογνώμονες *«είναι έτοιμοι να καταθέσουν ενώπιον της Αρχής στη βάση της εμπειρογνωμοσύνης τους»*.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **11.6.2012**, ενημέρωσε τον οργανισμό ότι, με βάση απόφασή της, για την οποία ενημερώθηκε ο οργανισμός με επιστολή της Αρχής ημερομ. 17.11.2010, η μαρτυρία των εμπειρογνομόνων μπορεί να υποβληθεί μόνο γραπτώς, ώστε να μελετηθεί κατά την ημερομηνία εξέτασης της υπόθεσης και να ληφθεί υπόψη για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Ως εκ τούτου, η Αρχή κάλεσε τον οργανισμό όπως υποβάλει τη μαρτυρία των εμπειρογνομόνων του το συντομότερο δυνατό και όχι αργότερα από τις 19.6.2012.

Ο οργανισμός μέχρι σήμερα δεν υπέβαλε οτιδήποτε γραπτώς.

Η Αρχή επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 16.5.2012, ότι η τηλεόραση είναι διαφορετικό μέσο από τον κινηματογράφο και για την

τηλεόραση ο Νομοθέτης έχει συμπεριλάβει συγκεκριμένες πρόνοιες (βλ. Κανονισμός 22(1) των προαναφερθέντων Κανονισμών) για τις προειδοποιήσεις / κατατάξεις των προγραμμάτων αναλόγως του περιεχομένου τους.

Στην προκειμένη περίπτωση, η εν λόγω κινηματογραφική ταινία περιείχε ακατάλληλες για προβολή εντός οικογενειακής ζώνης σκηνές και μάλιστα σε απογευματινές ώρες, κατά τις οποίες παρακολουθούν τηλεόραση και μικρά παιδιά κάτω των δώδεκα ετών.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού, όπως έχουν εκφρασθεί από τον Εκτελεστικό του Πρόεδρο για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη σοβαρότητα των παραβάσεων και τη συμπεριφορά του οργανισμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων, η Αρχή αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό κυρώσεις για τις παραβάσεις που έγιναν στις **26.1.2012** ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **3**) **το διοικητικό πρόστιμο των €1.500.**
- Για την παράβαση του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο **1**), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 3.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **2**), την κύρωση της **Προειδοποίησης.**

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **4**), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 2.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου **το διοικητικό πρόστιμο των €1.500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον, καθώς στην περίπτωση που τυχόν θα υποπέσει σε παρόμοιας φύσεως παραβάσεις, δε θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Κ.Π.